

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

28 ΜΑΡ. 2014

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2014

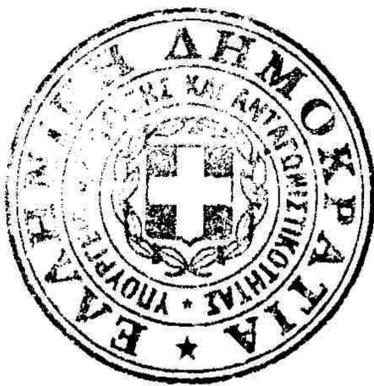
Αρ. Πρωτ.: 14892

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 5
Πλ. Συντάγματος
Ταχ. Κώδικας : 10180
Πληροφορίες : Ιουλία Ελευθεριάδου
Τηλέφωνο : 210 3332875

ΠΡΟΣ : ✓ - Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ
ΚΟΙΝ: - Βουλευτή:
κα Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά
(διά της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : Απάντηση στην Ερώτηση με Α.Π. 6749 / 6-3-2014

Σε απάντηση της παραπάνω Ερώτησης, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων η Βουλευτής κα Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, σας διαβιβάζουμε το με αρ. πρωτ. 13216/19-3-2014 έγγραφο της Δ/σης Διοικητικού της Γενικής Δ/σης Διοικητικής Υποστήριξης του τομέα Οικονομίας, με συνημμένο το με αριθμ. πρωτ. 271/129 ΓΠ/17-3-2014 έγγραφο του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (Κ.Ε.Π.Ε.) που αποτελεί εποπτευόμενο φορέα του Υπουργείου Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΔΙΕΚ/ΣΗΣ
κ.α.α

ΚΟΤΖΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ο Υφυπουργός

Παναγιώτης (Νότης) Μηταράκης

Γραφ Υπουργού
Γραφ. Υφυπουργού
Γραφ. Κοιν.Ελέγχου

✓
Αρ. σελ. απάντησης (1)
Αρ. σελ. συνημμένων (4)
Συνολικός αρ. σελίδων (5)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΕΠΕΙΓΟΝ – ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ Γ΄

Αθήνα, 19 Μαρτίου 2014

Αριθ. Πρωτ.: 13216

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 5
Πλ. Συντάγματος
Ταχ. Κώδικας : 10180
Πληροφορίες : Γ. Ψυχογιόπουλος
Τηλέφωνο : 210 333 2215
Fax : 210 333 2037

ΠΡΟΣ: Το Αυτοτελές Γραφείο
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΚΟΙΝ.: 1. Γεν. Δ/ση Διοικ. Υποστήριξης
- Γραφείο Προϊσταμένου
α. Δ/ση Διοικητικού
- Γραφείο Προϊσταμένης
- Τμήμα Γ΄

ΑΝΑΚ: - Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα

Θέμα: «Απάντηση σε Ερώτηση Βουλευτού»

Αναφορικά με την αριθμ. πρωτ. 6749/6-3-2014 Ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τη Βουλευτή Ν. Σερρών και ΣΤ΄ Αντιπροέδρου της Βουλής των Ελλήνων κα Μαρία Κόλλια - Τσαρουχά με θέμα: «Πορεία των εξαγωγών» σας διαβιβάζουμε, συνημμένα, φωτοαντίγραφο της υπ' αριθμ. 271/129 ΓΠ/17-3-2014 απάντησης του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, εποπτευόμενου φορέα του Τομέα Ανάπτυξης του Υπουργείου μας.

Συνημμένο: ένα (1).

Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης

Γεωργία Χωρέμη

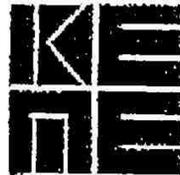

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΔΙΕΚ/ΣΗΣ
κ.α.α

ΚΟΤΣΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ**

ΑΜΕΡΙΚΗΣ 11, ΑΘΗΝΑ 106 72

**CENTRE OF PLANNING
AND ECONOMIC RESEARCH**

11, AMERIKIS STR., 106 72, ATHENS GREECE

Αθήνα, 17 Μαρτίου 2014,

Αριθ. Πρωτ.: 271/129 ΓΠ

Υπουργείο Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας
Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης
Διεύθυνση Διοικητικού
Τμήμα Γ'
Υπόψη κ. Ψυχογιόπουλου
Φαξ.: 2103332037

Η ελληνική οικονομία παρουσίαζε έλλειμμα ανταγωνιστικότητας συγκριτικά με τους βασικούς εμπορικούς εταίρους και ανταγωνιστές της, τόσο πριν όσο και μετά από την είσοδο της χώρας μας στη ζώνη του ευρώ, λόγω του εσωστρεφούς προτύπου της Ελληνικής Οικονομίας, που ακολουθήθηκε επί δεκαετίες.

Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, η ανταγωνιστικότητα μιας οικονομίας, όπως αντανακλάται από την ικανότητα μιας χώρας να διαθέτει τα προϊόντα της στη διεθνή αγορά, είναι καθοριστικής σημασίας στη διαμόρφωση του ύψους και της ποιότητας των εξαγωγών της.

Η διεθνής βιβλιογραφία/αρθρογραφία αποκαλύπτει ότι οι προσδιοριστικοί παράγοντες των εξαγωγών μιας οικονομίας¹ είναι πολλοί και μεταξύ άλλων αναφέρονται: το μισθολογικό και το μη-μισθολογικό κόστος, η διάρθρωση του «καλαθιού» των εξαγωγών, το εγχώριο και διεθνές μακροοικονομικό περιβάλλον, η πρόσβαση σε χρηματοδότηση των εξαγωγικών επιχειρήσεων, ο ρυθμός αύξησης των τιμών (δείκτης τιμών καταναλωτή), το κόστος των πρώτων υλών και το ενεργειακό κόστος παραγωγής, τις υπάρχουσες υποδομές μεταφορών και το κόστος μεταφορών, τη διασύνδεση των εγχώριων επιχειρήσεων με τις διεθνείς αγορές (market access), την απελευθέρωση των αγορών αγαθών και υπηρεσιών κ.α. Επομένως, διευκρινίζεται αρχικά ότι το κόστος εργασίας αποτελεί μόνο ένα παράγοντα για τον προσδιορισμό της συνολικής ανταγωνιστικότητας και των εξαγωγικών δυνατοτήτων μιας οικονομίας. Συμπερασματικά, η αύξηση των εξαγωγών σχετίζεται άμεσα με την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, μέσω της βελτίωσης όλων των προαναφερόμενων παραγόντων.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να τονιστεί ότι ο αποκλεισμός της χώρας μας από τις αγορές χρήματος και κεφαλαίων, ως βασική συνεπεία της δημοσιονομικής κρίσης, αλλά και το

¹ Βλ. Baldwin (1979), Durand and Giorn (1987), Fagerberg (1988), Porter (1990), Boltho (1996), Hoekman and Djankov (1997), Limao and Venables (2001), Wignaraja (2005), Smith (2010), Cadot, Carrere and Strauss-Kahn (2011), Sutton and Trefler (2011), Hallak and Schott (2011).

υψηλό κόστος δανεισμού/χρηματοδότησης, όποιων ελληνικών επιχειρήσεων είχαν πρόσβαση σε αυτές, έθεσαν κατά την περίοδο αυτή σοβαρά εμπόδια στην εξαγωγική δραστηριότητα, δυσχεραίνοντας την καθημερινή λειτουργία των εξαγωγικών επιχειρήσεων και περιορίζοντας σημαντικά τις δυνατότητές τους να επενδύσουν προκειμένου να διευρύνουν την παραγωγή τους. Σημαντικός ανασταλτικός παράγοντας για τις ελληνικές επιχειρήσεις ήταν και το κόστος της ενέργειας που ήταν σημαντικά υψηλότερο, συγκριτικά με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ.

Επιπλέον, τόσο το 2012 όσο και το 2013 ήταν έτη ύφεσης για την οικονομία της Ευρωζώνης, γεγονός που συνεπάγεται δυσμενείς συνθήκες ζήτησης και για τα ελληνικά προϊόντα και τις υπηρεσίες που εξάγονται προς την ευρωπαϊκή αγορά, που είναι και η πλειοψηφία των εξαγωγών. Ενώ σύμφωνα τα στοιχεία και τις εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, η ανάπτυξη του όγκου του διεθνούς εμπορίου αγαθών επιβραδύνθηκε σημαντικά κατά την περίοδο 2012-2013 (στο 2,3% το 2012 και το 2,5% το 2013, από 5,4% το 2011 και 13,8% το 2010), με τις εξαγωγές των αναπτυγμένων χωρών να αυξάνονται με ρυθμούς σημαντικά χαμηλότερους σε σχέση με την Ελλάδα (κατά 1,1% το 2012 και 1,5% το 2013) και τις εισαγωγές των χωρών αυτών, προς τις οποίες κατευθύνεται το μεγαλύτερο μερίδιο των εξαγωγών της Ελλάδας, να παραμένουν στάσιμες.

Παρά τη δυσμενή αυτή συγκυρία, οι εξαγωγές αγαθών της χώρας μας αυξήθηκαν σύμφωνα με τα αναθεωρημένα στατιστικά δεδομένα από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. σε τρέχουσες τιμές (Μάρτιος 2014). Αναλυτικότερα, μεταξύ 2009 και 2013, οι συνολικές εξαγωγές συμπεριλαμβανομένων και των εξαγωγών καυσίμων αυξήθηκαν κατά 39,7% φτάνοντας τα 28,1 δισ. ευρώ το 2013, έναντι 20,1 δισ. ευρώ το 2009². Επομένως, παρατηρείται μια αύξηση των εξαγωγών κατά την περίοδο αυτή, με τον αντίστοιχο μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης των εξαγωγών να διαμορφώνεται στο 9,93%. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι εξαγωγές το τελευταίο διάστημα παρουσιάζουν μια ελαφρά μείωση τους τελευταίους μήνες του 2013 και το 1^ο δίμηνο του 2014. Η μείωση αυτή οφείλεται στη σημαντική μείωση των εξαγωγών προς τρίτες χώρες, λόγω της αστάθειας στις χώρες αυτές.

Παράλληλα και τα στοιχεία εξαγωγών σε σταθερές τιμές αντανακλούν μία σημαντική βελτίωση των πραγματικών εξαγωγικών επιδόσεων της χώρας στον τομέα των αγαθών. Αθροιστικά η αύξηση αυτή ανήλθε στο 16,4% μεταξύ των ετών 2009 και 2013. Επισημαίνεται ότι η εξέλιξη των εξαγωγών σε σταθερές τιμές αντανακλά τις μεταβολές του όγκου των εξαγωγών και επομένως δεν επηρεάζεται από τις διακυμάνσεις στις τιμές προϊόντων, όπως π.χ. τα πετρελαιοειδή. Συνεπώς, η προαναφερόμενη αύξηση των εξαγωγών αγαθών της Ελλάδας αντικατοπτρίζει μία σημαντική βελτίωση των πραγματικών εξαγωγικών επιδόσεων της χώρας στον τομέα των αγαθών.

² Σχετικά με τις εξαγωγές καυσίμων και τις εξαγωγές χωρίς καύσιμα, τα στοιχεία δεν είναι ακόμα διαθέσιμα τα αναθεωρημένα στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ.

Εκτός των εξελίξεων στις εξαγωγές αγαθών, η αποτίμηση των επιδράσεων της εσωτερικής υποτίμησης στις εξαγωγικές επιδόσεις της χώρας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη και την πορεία των εξαγωγών υπηρεσιών, και ιδιαίτερα την εξέλιξη των εξαγωγών τουριστικών υπηρεσιών, οι τιμές των οποίων επηρεάζονται σημαντικά από τις εξελίξεις στο εγχώριο κόστος εργασίας. Κατά το έτος 2013, οι εξαγωγές τουριστικών υπηρεσιών της Ελλάδας σημείωσαν μεγάλη ανάκαμψη της τάξεως του 14,9%, γεγονός που συνιστά ισχυρή ένδειξη της αναπτυξιακής δυναμικής που δημιουργεί η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας.

Τέλος, σημειώνεται ότι το σύνολο των θετικών επιδράσεων στο εξωτερικό εμπόριο από την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μίας οικονομίας μπορεί να αποτιμηθεί μόνο σε βάθος χρόνου, καθώς η συνεπαγόμενη αύξηση της διείσδυσης της οικονομίας στις ξένες αγορές εκδηλώνεται σταδιακά και με χρονική υστέρηση.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση,

Νικόλαος
Καθηγητής Φιλιππας Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. και Επιστημονικός Διευθυντής
Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών